

Izborne preferencije Beograđana

Rezultati javnomnenjskog istraživanja putem telefonske ankete na uzorku od 1200 Beograđana, sredinom oktobra 2021.

* Veličina uzorka: Beograd, 1200 ispitanika

* Vreme realizacije: prva polovina oktobra 2021. godine

* Ciljna populacija: građani stari 18 i više godina

* Tip uzorka: slučajni, dvoetajni, stratifikovani uzorak

* Etape uzorka: domaćinstvo prostim slučajnim uzorkom; član domaćinstva sa kvotnim kriterijumom

* Automatska kontrola procedure je softverska, uključuje interaktivnu kontrolu konzistencije i logičku kontrolu odgovora u 100% slučajeva

* Responce rate: jedna urađena anketa na pet uspostavljenih telefonskih veza

* Interval poverenja za ceo uzorak, na incidenci od 30%, sa 95% verovatnoće: +/- 2,84

* Realizacija: istraživački tim IIC Demostat, rukovodilac tima Srećko Mihailović, sociolog

Osnovna obeležja anketiranih Beograđana

Pol: muški 47%, ženski 53

Starost: 18-29 godina **19%**, 30-39 g. - **18%**, 40-49 g. - **16%**; 50-64 g. - **27%**; 65 i više – **20%**

Radni status: zaposlen na neodređeno vreme, radi u svojoj firmi, samozaposlen . . . 44%
 zaposlen na odredjeno vreme, zaposlen preko agencije 3%
 radi na osnovu ugovora o delu, autorskog ugovora 3%
 radi bez pisanog ugovora: na crno, u sivoj ekonomiji, nadničar... 1%
 nezaposlen koji traži posao 11%
 penzioner 25%
 domaćica 3%
 učenik, student. 8%
 ostali 2%

Obrazovanje:
 osnovna škola i manje - **15%**
 srednja škola - **55%**
 viša škola, fakultet - **30%**

Samoocena finansijskog stanja porodice: mnogo im nedostaje da bi koliko-toliko pristojno živeli 14%
 malo im nedostaje 24%
 uglavnom imaju dovoljno da pristojno žive. 52%
 imaju malo više 8%
 imaju znatno više 2%

Godišnji odmor: nije imao uslova da ode na odmor 49%
 proveo odmor u rodnom mestu izvan Beograda, kod rođaka 13%
 u jednom turističkom mestu u Srbiji 13%
 u inostranstvu 25%

Tip naselja: grad – **81%**, selo – **19%**

Tip oštine: uži centar Beograda (10 opština) - **76%**; ostale (7 opština) – **24%**

Izborne preferencije Beograđana

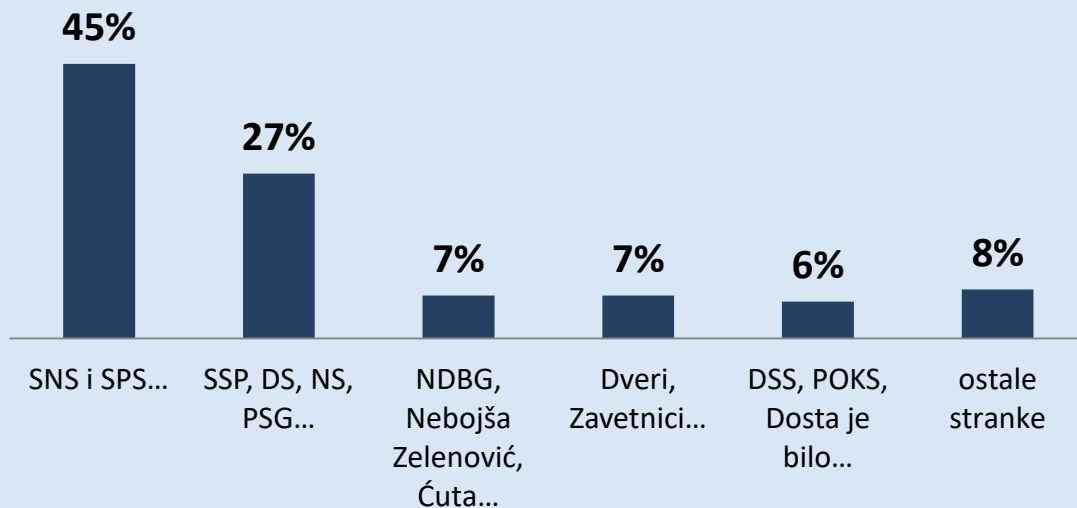
Izborne grupacije	Koja stranka može uspešno da reši BGD probleme	Za koga biste glasali na parlamenarnim izborima	Samo izbornopredeljeni građani
SNS i SPS...	31	30	45
SSP, DS, NS, PSG...	14	18	27
NDBG, Nebojša Zelenović, Čuta...	7	5	7
DSS, POKS, Dosta je bilo...	3	4	6
Dveri, Zavetnici...	2	4	7
ostale stranke	5	6	8
nema takve stranke	21	x	x
nz, neodlučan, neće da kaže, bo	17	33	x
Total	100% Svi ispitanici	100% Svi ispitanici	100% Izbornopredeljeni

Uvodna napomena: do izbora ima još stotinak dana i tek ćemo videti ko će da izađe na izbore a ko neće, i ko će za koga glasati. Realna je pretpostavka da će se promene opredeljenja dešavati između izbornih partipicpanata i na drugoj strani neodlučnih i najavljenih apstinenata, a potom unutar stranaka u opozicionom bloku. S druge strane, verovatno će biti retka pretrčavanja između stranaka vlasti i stranaka opozicije

U ovom istraživanju za pokazatelj izbornog opredeljenja Beograđana uzeli smo odgovore na pitanja koja politička partija ili koalicija bi najuspešnije rešavala najteže probleme Beograda.

Podelu na grupe partija izvršili smo na osnovu dosadašnjih najava političkih saveza, a tamo gde to nije bilo dovoljno jasno, koristili smo kao kriterijum svrstavanja javnomnjenisku bliskost ispitanika iz različitih stranaka.

Izborne preferencije – samo izbornopredeljeni Beograđani

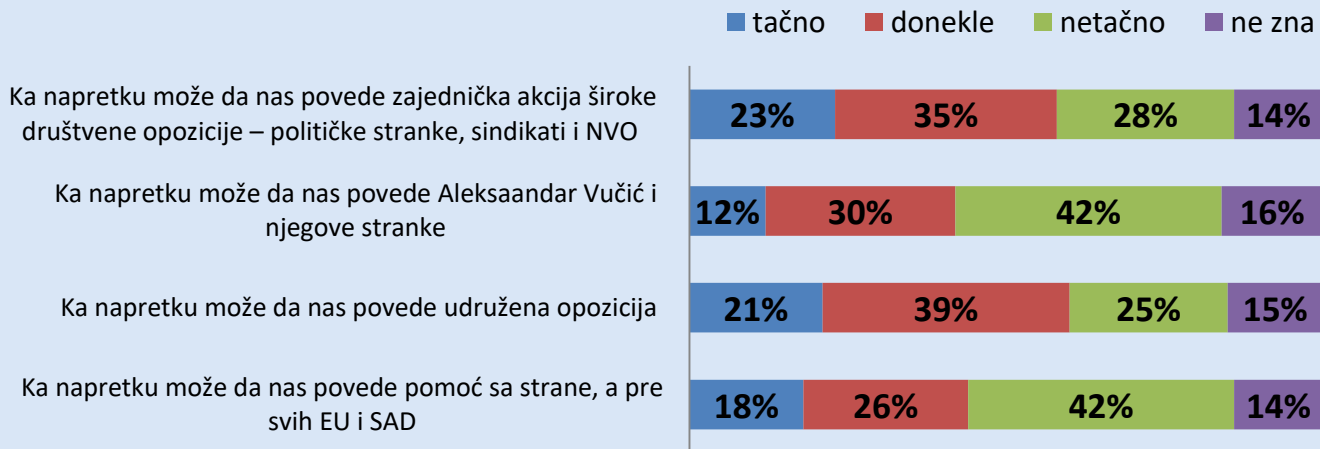
Dve petine **od svih ispitanika** kaže ili da ne postoji stranka koja može da reši probleme (21%) ili nije dalo odgovor ili je bilo neodlučno (17%). Ispitanici koji su odgovorili na pitanje ko bi najuspešnije rešavao beogradske probleme, podeljeni su između grupacije SNS i SPS koju je optiralo 31% ispitanika i svih ostalih grupacija za koje se opredelilo takođe 31% ispitanika. Među oponentima partija sadašnje vlasti, najviše se izdvaja grupacija SSP, DS, NS, PSG sa 14% i grupacija NDBG, Zelenović i Ćuta - 7%...

Odgovore na direktno pitanje za koga biste glasali na parlamentarnim izborima koristili smo za svrstavanje ispitanika u neke od ovde navedenih izbornih grupacija. Trećina ispitanika **od svih ispitanika** najavljuje apstinenciju, dok je dve trećine navelo opciju za koju se opredeljuje. Među onima koji su naveli za koga bi glasali, 30% je navelo SNS ili SPS, a 37% je navelo neku od opozicionih stranaka. I ovde je u opoziciji dominantna SSP, DS, NS i PSG sa 18%.

Kada posmatramo **samo ispitanike koji su izbornopredeljeni**, onda imamo 45% onih koji su za stranke vlasti, tj. za SNS i SPS i na drugoj strani 55% birača koji su opoziciono opredeljeni, pre svih za SSP, DS, NS i PSG- 27%, dok ostale grupacije imaju po 6-7% izbornih pristalica.

Koje su to političke i društvene snage koje mogu da povedu ka izlasku iz rize i ka napreku svakako je pitanje svih pitanja uoči svih naših izbora.

Političke snage koje Srbiju izvode iz krize i vode ka napretku

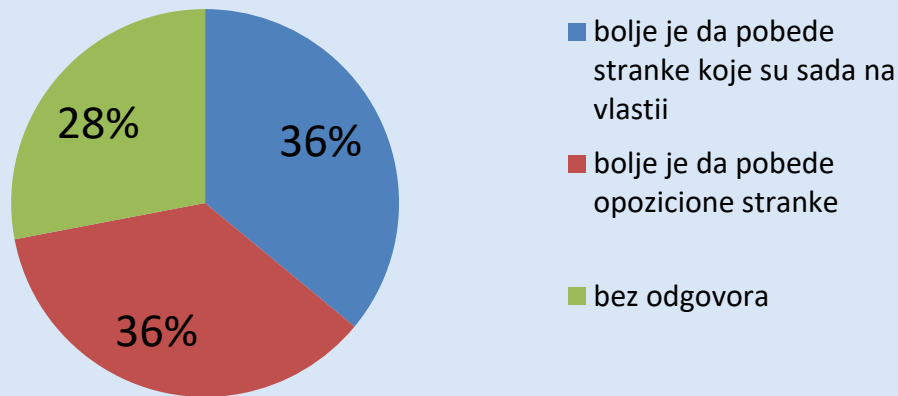
Po mišljenju natpolovičnog broja ispitanika putovođe iz ovakve Srbije su “udružene opozicione stranke” (21% kaže tačno, a 39% donekle tačno), i “zajednička akcija široke društvene opozicije – političkih partija, sindikata i NVO” (23% tačno, a 35% donekle tačno).

Nešto iznad dve petine ispitanika opredelilo se ili za “Aleksandar Vučić i njegove stranke” (12% tačno, 30% donekle tačno) ili za opciju “uz pomoć sa strane, a pre svih EU i SAD” (18% tačno, 26% donekle tačno). Po svemu sudeći, po mišljenju Beograđana, šanse opozicije su u udruživanju, i to pre u širokoj društvenoj koaliciji, nego u koaliciji političkih stranaka (iako i jedna i druga koalicija ima nadpolovičnu većinu).

Poželjni pobednik beogradskih izbora

Podjednak broj Beograđana misli da je za Beograd bolje da na izborima pobede partije koje su sada na vlasti i Beograđana koji misle da je bolje za Beograd da pobedi opozicija (po 36%), a tu je i 28% onih Beograđana koji nisu odgovorili na ovo pitanje.

Šta je bolje za Beograđane, da na izborima pobede partije vlasti ili partije opozicije

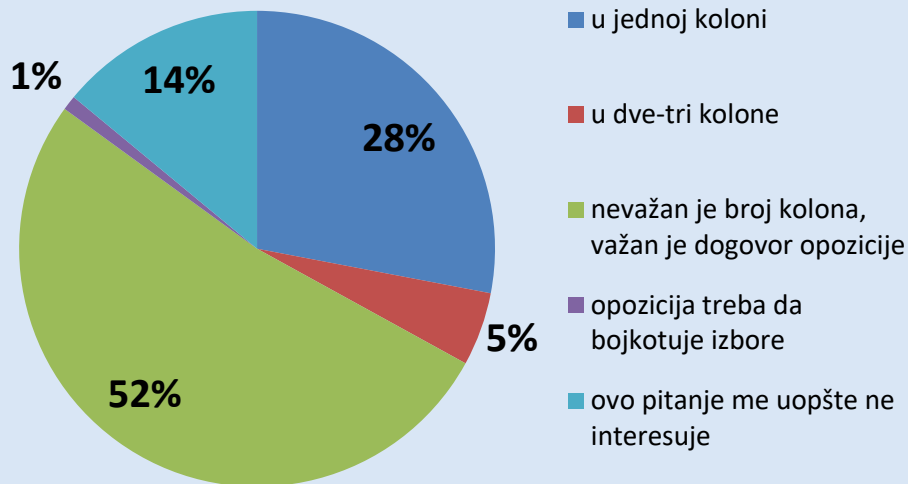
Zanimljivi su nalazi koji pokazuju kako ima pristalica jedne opcije koji smatraju da je za Beograd bolje da pobedi opozitna opcija. Pa tako ima 4% pristalica SNS i SPS koji misle da je za Beograd bolje da pobedi opozicija, a sa druge strane nalazimo kod opozicionih grupacija po 2% onih koji misle da je bolje da pobedi sadašnja vlast – no ovo je u ravni statističke greške za razliku od podatka da 11% izbornih pristalica DSS i POKS, kao i 15% pristalica Dveri i Zavetnika, žele pobjedu partija na vlasti!

Značajna je orijentacija najavljenih apstinenata i izborni neodlučnih građana – 22% želi pobjedu partija koje su sada na vlasti, 26% želi pobjedu opozicije, a 52% nema odgovor na ovo pitanje.

Sa koliko kolona na izbore

Od svih 1200 ispitanika, među kojima je svaki treći ili za SNS ili za SPS, samo tri Beograđana je reko da svaka partija treba samostalno da izađe na izbore i samo 16 Beograđana je reklo da opozicija treba da bojkotuje izbore.

Za opoziciju je najbolje da na izbore izađe:

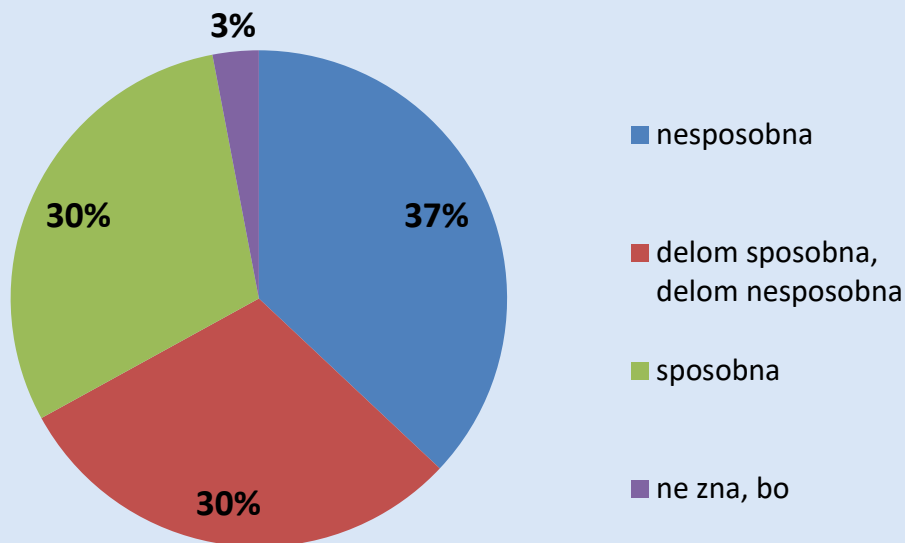
Najveći broj Beograđana (52%) priklonilo se mišljenju da je broj kolona nevažan a da je važan dogovor opozicije. Za jednu opozicionu kolonu izjasnilo se 28% Beograđana, za dve-tri kolone 5%, dok je 14% Beograđana reklo da ih to pitanje ne interesuje.

Očito je da Beograđani opoziciono opredeljeni ili barem bliski opoziciji daju prednost prvo dogovoru opozicije a tek potom brojanju u kolone!

Ocena sposobnosti opozicije da organizuje dobru kontrolu izbora

Više je Beograđana koji misle da je opozicija nesposobna da organizuje dobru kontrolu izbora (37%) nego onih koji su uvereni u sposobnost opozicije za ovaj posao (30%). Pri tom, nepuna trećina ispitanika (30%) misli da je opozicija polovično sposobna.

Kakvo je vaše mišljenje o sposobnosti opozicije da organizuje kontrolu izbora

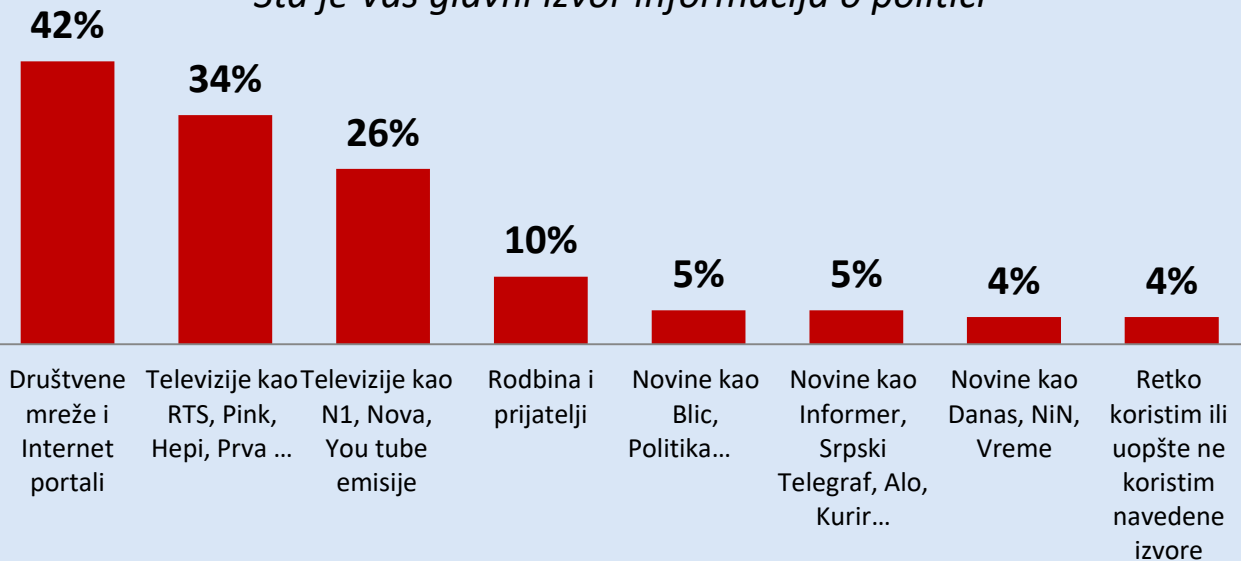
Bitno je u ovom nalazu što su same izborne pristalice opozicionih stranaka slabo uverene u sposobnost svojih partija da organizuju dobru kontrolu izbora. Više od ostalih sposobnost opozicije ističu pristalice SSP, DS, NS i PSG – 45% tvrdi da je opozicija sposobna, a 30% da nije sposobna, potom pristalice grupe NDBGD, Zelenovića i Čute (34% – 45%), Dveri i Zavetnici (29% - 40%), DSS i POKS (29%-40%).

Na drugoj strani, 25% pristalica SNS i SPS misli da je opozicija sposobna a 50% da je nesposobna da organizuje dobru kontrolu izbora.

Glavni izvori informacija o politici

Beograđani se o politici najčešće informišu preko društvenih mreža i internet portala (42%), potom preko televizijskih kanala kao što su RTS; Pink, Hepi, Prva (34%) i preko televizija kao što su N1, Nova, You tube emisija (26%).

Šta je Vaš glavni izvor informacija o politici

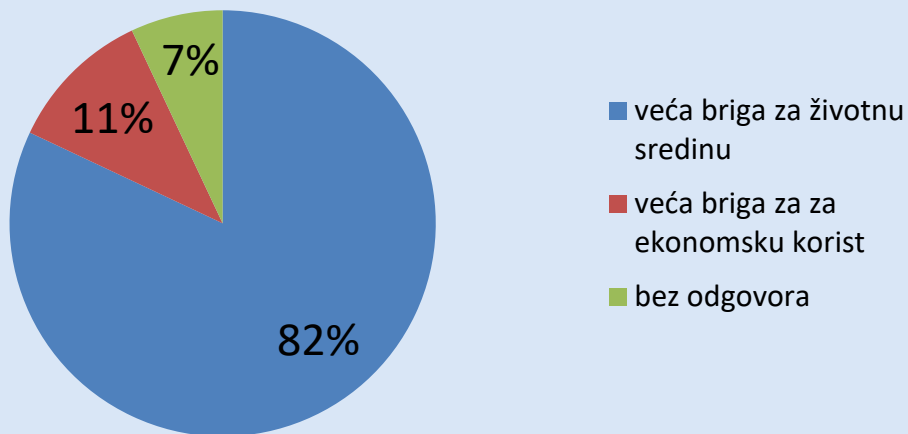

U drugom planu su resursi poput rodbine i prijatelja (10%), novine kao Blic i Politika (5%), novine kao informer, Srpski telegraf, Alo, Kurir (5%), novine kao Danas i kao nedeljnici NiN, Vreme (4%). Samo je 4% Beograđana reklo da retko ili nikad ne koristi informacije o politici. Iznenađuje nizak rejting tzv. tabloida (informer, Srpski telegraf, Alo, Kurir...). Ili se iz ovih novina ne prate političke informacije već neki drugi sadržaji ili neki čitaoci ovih novina nisu „priznali“ da ih čitaju!

No ovo nije kraj iznenađenja kada je reč o medijima. Čak 88% ispitanika je prihatala tvrdnju da svi mediji budu podjednako dostupni i partijama na vlasti i partijama u opoziciji, a samo 8% je dalo prednost strankama na vlasti. Još je veće iznenađenje podatak da 75% izbornih pristalica SNS i SPS prihata tvrdnju da svi mediji budu podjednako dostupni i partijama na vlasti i partijama u opoziciji, a tome se protivi 21% (4% nije odgovorilo na ovo pitanje).

Životna sredina ili ekonomska korist

Šta je bolje za građane Srbije, veća briga za životnu sredinu ili za ekonomsku korist

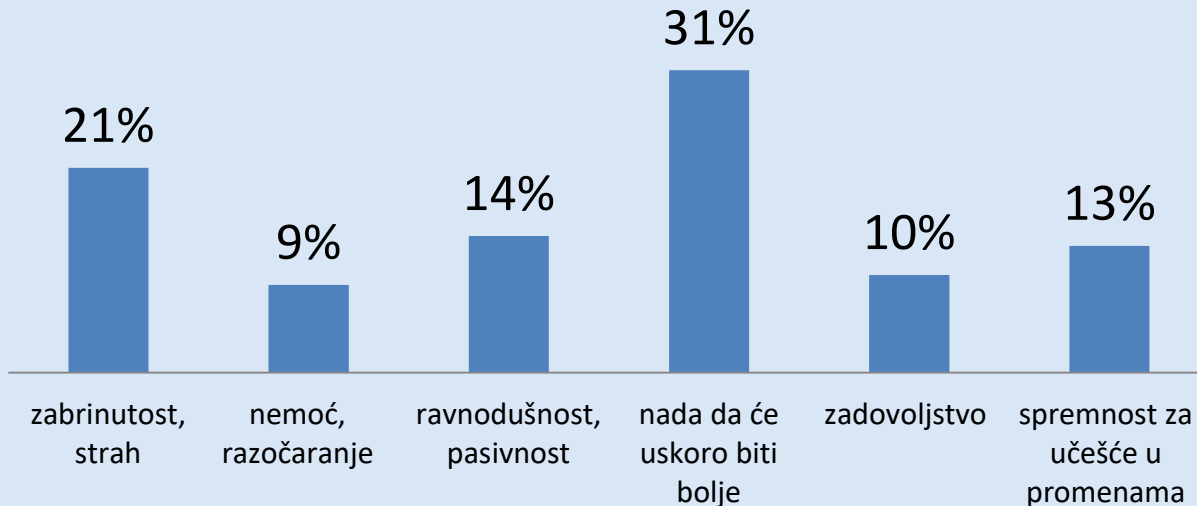
Kao da su sve brojniji slučajevi u kojima se sadašnja vlast postavlja naspram većinskog mišljenja građana kojima vlada, kao što je u slučaju pandemije Covida-19, ili u slučaju ekologije i konkretnije malih hidrocentrala, rudarenje litijuma i sl, iako joj se sa druge strane spočitava da „jevtino“ podmićuje građane...

Pitali smo Beograđane šta je bolje za Srbiju, veća briga za životnu sredinu ili za ekonomsku korist bez obzira na ekološku štetu. Kao i u julskom istraživanju Demostata ogromna većina ispitanika, dala je prednost ekologiji.

Najčešće raspoloženje Beograđana

Nepuna trećina ispitanih Beograđana je da je njihovo najčešće raspoloženje vezano za nadu da će uskoro biti bolje. Na drugoj strani, petina Beograđana raspoložnje vezuje za zabrinutost i strah. Kad saberemo postotke Beograđana koji se nadaju boljitku i Beograđane koji strahuju, nalazimo da se polovina Beograđana (52%) ili nada ili se plaši.

Koje je od raspoloženja kod vas najčešće

Najveći postoci ispitanika koji strahuju vezani su za izborne pristalice DSS i POKS 39%; izborne pristalice SSP, DS, NS... 33%; izborne pristalice NDBG, Zelenovića i Ćute 31%; ispitanici kojima nedostaje mnogo para da bi živeli pristojno 30%; učenici i studenti 29%; Najveći postoci ispitanika koji se nadaju boljitku karakterišu izborne pritalice SNS i SPS 52%; ispitanici koji imaju dovoljno para da mogu pristojno da žive; penzioneri 38%; ispitanici koji redovnije izlaze na izbore 38%; nezaposleni 37%; izborne pristalice Dveri i Zavetnika 37%...

Generalno, u ovom istraživanju našli smo nešto veće prisustvo pozitivnih raspoloženja nego negativnih; pozitivnih raspoloženja ima kod 56%, a negativnih kod 44% ispitanika.

Najčešće raspoloženje Beograđana

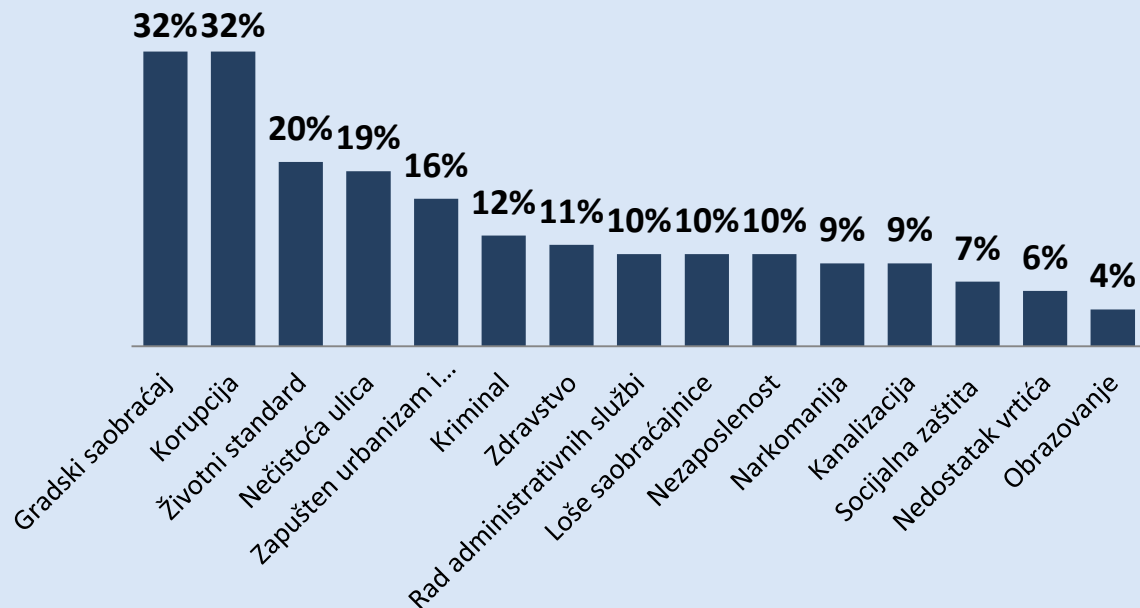
Koje je od raspoloženja kod vas najčešće?	% 2016, Srbija	% 2021, Beograd
zabrinutost, strah	21	21
nemoć, razočaranje	14	9
ravnodušnost, pasivnost	7	14
Negativna raspoloženja	42	44
nada da će uskoro biti bolje, optimizam	43	32
zadovoljstvo, spokoj	6	10
spremnost za učešće u promenama	9	14
Pozitivna raspoloženja	58	56
UKUPNO	100	100

Poređenje nalaza iz istraživanja Demostata iz 2016. godine i podataka iz sadašnjeg istraživanja Demostata, pokazuje minimalne razlike u obimu negativnog i pozitivnog raspoloženja. Negativno raspoloženje je poraslo za 2%, a pozitivno je opalo za isto toliko. Razlike se pak javljaju u strukturi jednog i drugog tipa raspoloženja. Osećaj ravnodušnosti i pasivnost je porastao sa 7% na 14%, a opao je osećaj nemoći i razočaranje sa 14% na 9%, dok je obim zabrinutosti i straha ostao isti (21%).

Veće su promene u strukturi pozitivnog raspoloženja. Nada u boljitak i optimizam su opali sa 43% na 32%, a sa druge strane došlo je do povećanja spremnosti za učešće u promenama sa 9% na 14% i zadovoljstva sa 6% na 10%. – Ukupno uzev, indikativno je smanjenje raširenosti nade u boljitak ili, kako bi to rekli pesimistički cinici, opadanje raširenosti nadežde da naša rupa ima dno.

Dominacija nade i straha u Srbiji 2016. godine (zbirno 64%) i među Beograđanima, ove 2021. godine (zbirno 53%) definiše dva ključna aspekta odnosa ovdašnjih građana prema budućnosti: jedni se nadaju, drugi strahuju.

Najteži problemi u Beogradu

Trećina Beograđana najteži problem vidi u gradskom saobraćaju, takođe trećina problem vidi u korupciji, petina problem vezuje za životni standard a isto toliko za nečistoću Beogradskih ulica. Na petom mestu je problem koji je 16% ispitanika na otvoreno pitanje definisali kao „zapušteni urbanizam i arhitektura“. Sledi devet problema koje navodi između 6% i 12% ispitanika.

I kao što smo videli na početku ove prezentacije 31% Beograđana političku snagu koja može da reši ove probleme vidi u grupaciji SNS i SPS, a isto toliko, 31% ispitanih Beograđana, snagu koja rešava ove probleme, vidi u opoziciji, ali udruženoj.